

5. Qu'ei partidària dera defensa e promocion des parlars e de totes es varietats eretades, vertadèra riquesa dera lengua. En concrèt er Institut d'Estudis Aranès-Acadèmia aranès dera lengua occitana se declare compromés damb era maxima difusion e defensa der occitan aranès, varianta occitana, pròpria dera Val d'Aran, en Catalonha. Es variantes, e concrètament er aranès, s'an de promòir ena literatura, en ensenhament, e en toti es actes sociaus dera vida, damb coerència damb era lengua estandard e damb es transformacions pròpies dera sua evolucion.
6. Qu'ei partidària dera relacion constructiva damb totes es entitats que pòden colaborar ena definicion dera normativa dera lengua occitana ena varianta aranès e ena varianta estandard.
7. Qu'er encastre dera autoritat der Institut d'Estudis Aranès-Acadèmia aranès dera lengua occitana ei Catalonha e qu'era lengua occitana a de besonh d'ua institucion normativa, que definisque er estandard dera lengua occitana, que sigue reconeishuda ath maxim nivèu, governamentau e sociau, en tot eth territòri occitan. Er Institut d'Estudis Aranès-Acadèmia aranès dera lengua occitana a era vocacion de colaborar, en tot çò possible, damb ua institucion d'aguestes caracteristiques.
8. Qu'era lengua occitana e era lengua catalana partissen d'ua madeisha comunitat culturau e qu'en procès definitòri dera lengua occitana cau auer en compde e priorizar eth vesiatge damb era lengua catalana, en tot preservar era pròpria.

**Membres der Institut d'Estudis Aranès-Acadèmia
aranès dera lengua occitana:**

Jusèp Loís Sans, Angelina Cases, Ròsa Maria Salgueiro, Miquèu Segalàs,
Jèp de Montoya, Joan Salas-Lostau, Lourdes España, Maria Elvira Riu,
Jacme Taupiac, Florian Vernet, Patrici Pojada, Bernat Arrous,
Felip Carbona, Claudi Balaguer, Jòrdi Suïls.

DECLARACION DER IEA-AALO

deth 8 de juriòl de 2016

DECLARACION^{DER} IEA-AALO

deth 8 de juriòl de 2016

Eth dia 8 de Juriòl de 2016, er Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana (IEA-AALO), amassat en Plen, declare que:

A Er IEA-AALO manten era sua identificacion damb eth manifest "desviacions en els conceptes de lengua i pàtria" signat per intellectuau catalans en 1934, e mès concrètament damb es punts enes que s'indique:

1. Qu'era "pàtria catalana ei eth territòri a on se parle era lengua catalana".
2. Qu'encara aué, coma alavetz, ena "question occitanista trobam ua fluctuacion de concèptes: uns viatges Occitania ei era soma de diuèrses regions que formen ua nacionalitat unica; d'auti viatges ei un compòst de nacionalitats damb personalitat pròpria que formen vagament ua supernacion"*.

B Er Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana manten ua continuïtat damb eth procès catalan e aranés de reconeishement dera lengua occitana qu'en un encadenament coerent d'accions:

1. En 1935 se publiquèc era *Gramatica occitana* de Loïs Alibèrt.
2. En 1983 se publiquèc es *Normes ortografiques der aranés*.
3. En 1990 se declarèc era lengua occitana oficiau ena Val d'Aran.
4. En 2006, damb er Estatut d'Autonomia, se declarèc era lengua occitana oficiau en Catalonha.
5. En 2014 damb eth Decrèt 12/1214 de 21 de gèr s'autrege ar Institut d'Estudis Aranesi eth caractèr d'acadèmia e d'autoritat lingüística der occitan, lengua pròpria dera Val d'Aran e oficiau en Catalonha, auent d'incorporar eth nòm d' Acadèmia ara sua nomenclatura. Eth 3 de juriòl de 2014 se constituís er Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana pes sòns membres aprovant es sòns estatuts. Eth 6 de noveme de 2014 pera Resolucion JUS/2518/2014 s'inscriuen en Registre d'Acadèmies dera Generalitat de Catalonha es Estatuts der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana.
6. En 2015 era lei de Regim Especiau d'Aran reconeish qu'era Val d'Aran ei ua realitat nacionau occitana.

C Er Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana manten ua identificacion e ua continuïtat damb eth procès pròpri dera lengua occitana que s'a manifestat a trauès de:

1. Trobadors.
2. Felibrige.
3. Societat d'Estudis Occitans, Institut d'Estudis Occitans e d'autres estructures posteriores qu'an contribuït ara definicion dera lengua.

D Er Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana se sent continuadora damb es decisions damb contengut lingüistic, realizades ar entorn deth Conselh Generau d'Aran e dera Generalitat de Catalonha, des darrèrs quaranta ans, que se senhalen a continuacion:

- 1.- *Normes Ortografiques der aranés*, en 1983 e 1999.
- 2.- Resolucion entara gestion dera Norma der Occitan acordada peth Grop de Lingüística Occitana, dera Secretaria de Politica Lingüística dera Generalitat de Catalonha eth 7 de hereuèr de 2009 en Vielha.
- 3.- Lei der occitan, aranés en Aran, damb reconeishement de Loïs Alibèrt en 2010.

E Er Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana manifeste:

1. Eth sòn acòrd de qu'era pàtria occitana ei eth territòri a on se parle era lengua occitana.
2. Eth sòn reconeishement a qu'era Val d'Aran e Catalonha, a trauès des sues institucions, eth Conselh Generau d'Aran e era Generalitat de Catalonha, e a trauès dera sua societat, dera escòla, dera administracion, era politica, es mieis de comunicacion,... e de multiples accions individuauas an desvolopat enes darrèrs quaranta ans un procès de defensa e de promocion exemplar dera lengua pròpria d'Aran, er aranés, varianta dera lengua occitana.
3. Era sua solidaritat damb toti es movements en defensa der emplec dera lengua occitana, enes encastres occitano catalans.
4. Qu'ei partidària dera definicion e divulgacion der occitan estandard, coma lengua generau d'Occitania, que mos a de perméter ua lengua de comunicacion ampla en tot eth territòri e coma referent, entà totes es variantes dera lengua, entara determinacion dera terminologia.

* Actuaument Occitania ei ua Region de França